

Kinek a szolgálatában?

Diplomácia és állambiztonság

TUDOMÁNYOS KONFERENCIA

Ideje
2017. október 12-13.

Helyszíne
Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar
1088 Budapest, Múzeum krt. 6-8. (I. emelet 115-117. Szekfű Gyula Könyvtár)

OKTÓBER 12.

9.00-9.15

Köszöntő:

Borsodi Csaba (mb. dékán, ELTE Bölcsészettudományi Kar),
Földváryné Kiss Réka (elnök, Nemzeti Emlékezet Bizottsága)

9.15-9.45

Hankiss Ágnes (igazgató, Hamvas Intézet, címzetes docens, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Nemzetbiztonsági Intézet Terrorrelhárítási Tanszék): Bevezető előadás - Diplomácia és állambiztonság

9.45-10.00

KÁVÉSZÜNET

10.00-10.45

KÜLÜGY A HÍRSZERZÉS SZOLGÁLATÁBAN I.

Szekcióvezető: **Borsodi Csaba** (mb. dékán, ELTE Bölcsészettudományi Kar)

Germuska Pál (tudományos kutató, HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum): Kémek a „Bagolyvárban”? A magyar állambiztonság és az európai integráció

Ivánfi Miklós (tudományos kutató): Tudományos kutatás, béke-előkészítés és diplomácia a hírszerzés és a hidegháború árnyékában. A Polónyi-Machay-ügy olvasatai

Vági Attila (osztályvezető, NEB Hivatala): Az 1989-es magyar határnyitás diplomáciatörténeti kérdései

10.45-11.10 KÁVÉSZÜNET

11.10-12.00 POLITIKAI-GAZDASÁGI MANŐVEREK NYUGAT ÉS KELET KÖZÖTT
Szekcióvezető: **Varga Zsuzsanna** (egyetemi tanár, ELTE Bölcsészettudományi Kar)

Szilágyi Gábor (tudományos kutató, NEB Hivatala): Nyugati kommunista pártok anyagi támogatása – döntési és végrehajtási mechanizmusok

Orbán-Schwarzkopf Balázs (történész-levéltáros, Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára): Harc az „Exodus” ellen – avagy a nyugati embargós politika intézkedései, hatásai és a kijátszásukra tett kísérletek az 1980-as évek magyar állambiztonsági irataiban

Borvendég Zsuzsanna (tudományos kutató, Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára): „Kompország.” Magyarország szerepe a technológiai transzferben az 1970-80-as években

12.00-13.00 EBÉDSZÜNET

13.00-14.00 HÍRSZERZÉS, PROPAGANDA, ORSZÁGIMÁZS
Szekcióvezető: **Ötvös István** (bizottsági tag, NEB)

Kecskés D. Gusztáv (tudományos főmunkatárs, MTA BTK Történettudományi Intézet): Országimázs-javítási kísérlet ellentmondásokkal. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága és a Kádár-kormány kapcsolata, 1956-1962

Pál István (adjunktus, ELTE Bölcsészettudományi Kar): Két „értékes” kapcsolat. Izraeli politikusok a tel-avivi rezidentúra látókörében

Kávássy János Előd (tudományos munkatárs, Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archívum): Tükrök és trükkök. Adalékok Kádár János magyar modelljének amerikai megítéléséhez s annak rendszerszintű tudatos kiaknázásához

Mező Gábor (kutató, újságíró, Hamvas Intézet): Külpolitikai tudósítók és sajtóattasék – avagy a kádári hírszerzés válogatott csapata

14.00-14.20 KÁVÉSZÜNET

14.20-15.20

ÁLLAMBIZTONSÁG ÉS KÜLÜGY I.

Szekcióvezető: **Gecsényi Lajos** (tudományos tanácsadó, MTA BTK Történettudományi Intézet, címzetes egyetemi tanár, ELTE Bölcsészettudományi Kar, ny. főigazgató, Magyar Nemzeti Levéltár)

Fejérdy András (tudományos munkatárs, MTA BTK Történettudományi Intézet, tudományos főmunkatárs, PPKE BTK/HTK): A magyar diplomácia és a Szentszék, 1945-1964

Soós Viktor Attila (NEB, a külügyi munkacsoport vezetője): A Külügyminisztérium „csatornái” az egyházakkal történő kapcsolattartás terén az 1960-70-es években

Hornyák Máté János (tudományos kutató): Egyházi vezetők a diplomáciai szolgálatban 1949-1956 között

Vörös Géza (osztályvezető, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára): Egy orientalista élete a magyar titkosszolgálat szemével. Sinor Dénes a Kádár-kori politikai rendőrség látókörében

OKTÓBER 13.

9.00-10.10

KÜLÜGY A HÍRSZERZÉS SZOLGÁLATÁBAN II.

Szekcióvezető: **Máthé Áron** (elnökhelyettes, NEB)

Baráth Magdolna (nemzetközi szakmai tanácsadó, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára): Hírszerzők diplomáciai fedésben

Sonnevend Gergő (levéltáros, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára): A magyar hírszerzés Latin-Amerikában, 1945-1956. A Buenos Aires-i rezidentúra példája

Sz. Kovács Éva (történész-levéltáros, Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára): Levelek Törökországból. Egy diplomata jelentései

Krajcsír Lukács (doktorjelölt, Szegedi Tudományegyetem Újkori Egyetemes Történeti és Mediterrán Tanulmányok Tanszék): A Manuel-akció. Így képezte ki a csehszlovák titkosszolgálat a latin-amerikai gerillákat

10.10-10.30

KÁVÉSZÜNET

- 10.30-11.30**   **ÁLLAMBIZTONSÁG ÉS KÜLÜGY II.**
Szekcióvezető: **Egedy Gergely** (egyetemi tanár, Nemzeti Közsolgálati Egyetem)
- Bank Barbara** (bizottsági tag, NEB): Egykori recski internált emigránsok az állambiztonság célkeresztjében
- Andreides Gábor** (tudományos kutató, NEB Hivatala): Fordulópontok Száll József életútjában. Kérdések és lehetséges magyarázatok
- Erdős Kristóf** (tudományos kutató, NEB Hivatala): Magyar állampolgárok Ausztriából történő repatriálásának kérdései (1945-1947)
- Ötvös István** (bizottsági tag, NEB): Pártvédelem, államvédelem
- 11.30-11.45**   **KÁVÉSZÜNET**
- 11.45-12.45**   **A HIDEGHÁBORÚ KULTURÁLIS VETÜLETEI**
Szekcióvezető: **Bank Barbara** (bizottsági tag, NEB)
- Rácz János** (tudományos munkatárs, Veritas Történetkutató Intézet): Hol helyezhető el Magyarország a hidegháború angolszász sajtótérképén?
- Fiziker Róbert** (főlevéltáros, Magyar Nemzeti Levéltár): Gregor és Holec. Kémjáték a Duna mentén
- Sáringer János** (tudományos főmunkatárs, Veritas Történetkutató Intézet): A Külügyminisztérium működése és a magyar kulturális diplomácia néhány sajátossága az 1950-60-as években
- Máthé Áron** (elnökhelyettes, NEB): A V4-es országok emlékezetpolitikája
- 12.45**   Zárszó – **Soós Viktor Attila** (bizottsági tag, NEB)

*A konferenciát a NEB külügyi munkacsoportja szervezte:
M. Madarász Anita, Andreides Gábor tudományos kutatók, Soós Viktor Attila, a munkacsoport vezetője.*